

Pag-panginlabot o Paghimulag.....	3
Deborah ug Barak.....	13
Tawag ni Gideon.....	15
Jepte Mitubag sa Tawag sa Diyos	17
Tawag ni Samson.....	19

Pag-panginlabot o Paghimulag

“ Oh Dios, ayaw pagpakahilum: Ayaw pagpakahilum, ug ayaw paghunong, Oh Diyos. Aron sila makaila nga ikaw lamang, kansang ngalan mao si Jehova, Ikaw lamang ang Hataas Uyamut ibabaw sa tibook nga yuta.”
—*Salmo 83:1,18*

rebolusyon ang naglungtad sa nagkalain-laing mga nasud sa kalibutan sulod sa pito ka dekada sukad sa katapusan sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Kini bisan pa sa presensya sa mekanismo nga naghimo sa kalinaw sa United Nations nga nahimong direktang resulta sa makalilisang nga panagbangi sa tibuok kalibutan. Karon, ang panagsama sa kalinaw nga anaa sa daghang mga bahin sa yuta gipabilin gihapon, sa dakong bahin, pinaagi sa tibook nga pwera sa mga armason sa bahin sa mas gamhanan nga mga nasud, inay pinaagi sa tinuod nga panag-uyon ug maayong kabubuton sa mga katawhan o mga pangulo.

Sa labing bag-o nga pananglitan, ang militar sa Estados Unidos sa sayong bahin sa Abril nangilabot sa Syria pinaagi sa pagpahigayon og mga missile strike batok sa Shayrat Air Base sa nasod. Ang base sa kahanginan mao ang gituohan nga sinugdanan sa giingong kemikal nga mga armas nga giatake sa gobyernong Siryanhon batok sa ilang kaugalingong mga tawo pipila lang ka adlaw ang milabay, diin hapit 99 ka namatay, 1/3 kanila mga bata. Ang aksyon sa Estados Unidos, gikahadlok sa uban, mahimong makahimo sa Estados Unidos ngadto sa lain nga panagbangi sama sa Iraq o Afghanistan, nga naglambigit niining nasud, ngadto sa usa ka mas dako o gamay nga gidak-on, sulod sa kapin lima ka tuig. Sa samang higayon, hapit ang tanan nagsaway sa bag-ong pag-atake sa kemikal nga gas ug miangkong nga adunay usa ka butang nga kinahanglan buhaton aron matapos ang sibil nga gubat sa Siria, nga nagpadayon sulod sa sobra sa lima ka tuig, ug gibanabana sa pipila nga nagkuha sa kinabuhi sa dul-an sa 500,000 ka mga tawo.

PAG-PANGINLABOT BATOK PAGHIMULAG

Sa kinatibuk-ang pagkasulti, ubos lamang sa hilabihan nga kalisod nga ang mga tawo sa bisan asang nasod ang mosugot sa interbensyon sa laing nasud, labi na pinaagi sa armadong pwersa. Hinoon, bisan unsa man kining mga kondisyon, nakita nato ang daghan nga pamaagi sa interbensyon, ilabi na sa milabay nga pito ka dekada, ang pipila nagmalampuson ug ang uban adunay mga kadaot nga resulta. Alang niadtong naghimo sa aksyong militar sama sa mga air strikes o pagbutang sa mga sundalo sa yuta sa uban nga mga nasud, ang pulong nga interbensyon kasagaran gigamit aron ipakamatarung ang ilang mga aksyon nga ilang gilauman, makahatag ug kaayohan alang sa mga tawo nga nalambigit. Giisip nila kini nga gikinahanglan aron mapugngan ang hingpit nga pagkahugno sa balaud ug kahusay, o pagkontrol sa mga madaugdaugon ug diktador nga mga lider.

Ang kasaysayan sa Estados Unidos niining bahina, ilabi na sa milabay nga 120 ka mga tuig ang nagkalainlain gikan sa gipalabi nga dili pag-apil ug kinatibuk-anng dili pag-apil sa mga kalihokan sa ubang mga nasud ngadto sa gipaabot nga interbensyon sa tibuok kalibutan, kuno tungod sa kagawasan, kalinaw, ug Order. Sa tunga-tunga nga siglo sa wala pa matapos ang Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, gisulayan sa Tinipong Bansa, bisan pa nga wala kanunay magmalampuson, nga molikay sa direktang pag-apil sa mga panagbangi sa ubang mga nasud.

Bisan ang pag-apil sa atong nasud ngadto sa 1 ug ika-2 gubat sa sinugdan wala gihunahuna, apan sa katapusan adunay dako nga papel sa ilang mga resulta. Sa makadaghan si Presidente Woodrow Wilson nagsaad sa Estados Unidos nga dili mosulod sa Unang Gubat sa Kalibutan, nga nagsugod sa ting-init sa 1914. Sa katapusan sa 1916, duha ug tunga ka tuig ang milabay, ang Estados Unidos nagpabilin lamang sa kilid, apan gipugos na sa Great Britain nga moapil sa gubat, tungod kay kini nahimo na nga may pagkapatas, ug ang duha ka parte parehong hapit na malaglag. Niadtong Abril 1917, si Presidente Wilson nagpanuko sa pagtugyan sa Estados Unidos ngadto sa gubat, ug kapin usa ka tuig ug tunga sa ulahi, sa Nobyembre 1918.

Sa susama, ang Amerika, nga anaa sa ilawom sa Great Depression sa 1930, dili gusto nga mosulod sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Apan ang tanan nausab, niadtong Disyembre 7, 1941, sa dihang gisulong ang Pearl Harbor. Bisan pa ang gubat nahitabo sulod sa dul-an sa upat ka tuig, kini pinaagi sa panguna nga kahibalo sa teknolohikal, siyentipiko, ug military nga kini sila sa katapusan napildi.

Sa mga dekada sukad matapos ang Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, ang Estados Unidos nagsugod na ngadto sa usa ka nasod nga nangilabot-ug kasagaran ginapaabot nga buhaton kini-diha sa panagbangi sa daghang mga nasud ug mga katawhan. Ang kasaysayan nagrekord nga sulod sa milabay nga pito ka dekada kini nga nasud nakahimo sa maong interbensyon labaw pa sa kawaloan nga managlahi nga mga panahon, ug kini nga gidaghanon naglakip lamang sa mga nalakip sa mga operasyon militar. Ang pipila niini milungtad sa usa ka adlaw, samtang ang uban nagpadayon sulod sa daghang katuigan.

ANG DIYOS BA MOINTERBENER?

Isip mga sumusunod ug mga magtolun-an sa Pulong sa Diyos, wala kini sa atong katungod nga modesisyon kon kinsa ang husto niini nga butang. Para kanato ang tibook nga sitwasyon sa kalibutan, uban sa tanan nga teknikal ug kahibalo ug panguna sa siyensya, wala magmalampuson sa pagdumala sa kaugalingon aron makahatag ug kalinaw, seguridad ug kalipay para sa tanan. Ang tawhanong kahakog ang nagtulod sa tawo ngadto sa usa ka sitwasyon diin dili sya makalingkawas niini. Ang uban misulay sa usa ka paagi, ang uban sa lain, apan sa katapusan ang tanan nga paningkamot dili molampos, ug moabot sa katapusan diin gihulagway ni Propetang Daniel nga “panahon sa kasamok, nga wala sukad mahitabo sukad nga adunay nasud.” – Dan. 12:1

Daghang minilyon sa kalibutan ang nagsulti nga sila nagtoo sa Diyos ug sa pagtabang kanila. Apan, tataw nga wala mahunahunai sa kadaghanan kanila nga ang Diyos maghimo mismo ug mga butang aron sa pagtul-id sa mga kalihikan sa kanasuran ug sa kalibutan sa kinatibuk-an. Wala nila masabti nga ang nagsaad Ang Diyos nga manginlabot sa mga kalihokan sa katawhan, sa paghimo alang sa katawhan niadtong dila nila kaya nga himoon. Para kaniadtong adunay kahibalo niini, sulagma lang nga ang ilang pagtoo sa kahibalo ug gahum sa Diyos sa pagkab-ot niini lig-on kaayo nga makapahimo kanila nga motoo. Ilang gitan-aw ang secular nga kasaysayan ug nakita nga sa nangagi ang Diyos wala manginlabot sa pagestabilisar sa kalinaw, ug sila nagutana ngano nga makapaabot kita nga himoon kini karon.

NANGAGING INTERBENSYONS

Gikan sa kasaysayan sa Biblia, bisan pa, nahibal-an nato nga sa miagi ang Diyos nangilabot sa tawhanong kalihokan. Usa ka talagsaong pananglitan niini mao ang kahimtang sa Lunop sa panahon ni Noe. Sa wala pa ang Lunop, ingon sa gisaysay sa Bibliya, ang kalibutan nahimong hilabihan ka dautan. Ang mga paghanduraw sa mga kasingkasing sa

mga tawo “nagpadayon nga dautan lamang kanunay.”(Gen. 6:1-5) Ang pagpangilabut sa Diyos niadtong panahona miresulta sa kalaglagan sa tibuok kaliwatan sa tawo, gawas ni Noe ug sa iyang pamilya. Kini, sunod sa mga panudlo sa Diyos, luwas nga gidala sa Lunop, ug nagtukod sa alang sa usa ka bag-ong kalibutan.

Adunay pagpangilabot sa Diyos sa mga kalihokan sa usa ka nasud sa dihang ang Diyos nagluwas sa mga Hebreohanon gikan sa ilang pagkaulipon sa Ehipto. Nahibal-an ni Faraon nga dili siya makapugong batok sa Diyos sa Israel, bisan tuod siya naningkamot pag-ayo sa paghimo sa ingon, hangtod nga sa katapusan nawala ang iyang kinabuhi sa pagsulay. Dayag ang rason alang niini nga interbensyon. Ang mga Hebreohanon mao ang pinili nga katawohan sa Diyos, ang mga anak ni Abraham. Gisaad sa Diyos kang Abraham nga ang tanang mga pamilya sa kalibutan mapanalanginan sa iyang “binhi.” Tungod kay si Jesus mao ang matuod nga binhi sa saad, gikinahanglan nga ang mga kaliwatan ni Abraham mabuhi sa ibabaw sa yuta hangtud nga si Jesus, ang Mesiyas, moabut. (Gen. 22:16-18; Galacia 3:16) Ang pagkaulipon sa Ehipto tingali sa katapusan makaguba niining mga katawhan-busa ang ang Diyos nagpangilabot sa pagluwas kanila.

Daghang mga pananglitan sa pagpangilabot sa Diyos alang sa mga indibidwal ang miabot kanato gikan sa karaang panahon. Ang tulo ka Hebreohanon giluwag gikan sa nagdilaab nga hurno, ug si Daniel naluwas gikan sa baba sa mga leon. (Daniel 3: 1-30; 6: 1-28) Bisan pa, ang Diyos wala mangilabot aron luwason si Jesus gikan sa kamatayon, tungod kay ang iyang plano alang sa iyang bugtong Anak mao ang paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga Manunubos ug Manluluwas sa kalibutan. (Juan 1:14; 3:16) Sa panahon sa iyang ministeryo sa yuta, si Jesus, pinaagi sa gahum sa Diyos, naghimo sa daghang mga milagro, ug sa ulahi ang mga apostoles naghimo usab mga milagro-temporaryo nga nangilabot sa kinabuhi niadtong giayo

Bisan tuod ang Diyos wala magluwas kang Jesus gikan sa kamatayon, bisan pa ang bangis niyang kamatayon sa krus, siya gamhanang nanginlabot human sa tulo ka adlaw , sa dihang iyang gibanhaw si Jesus gikan sa mga patay ug gibayaw sa iyang toong kamot , ug naghatag kaniya sa balaanong kinaiyahan—ang pagkaimortal. Ang interbensyon sa Diyos sa pagbanhaw sa iyang anak gikan sa mga patay maoy usa ka imprtanteng parte sa iyang plano para sa kaluwasan sa tawo, kay bisan nga kinahanglan n Jesus nga mamatay isip “lukat para sa tanan,” ang iyang kamatayon mahimong walay pulos kon siya wala gibanhaw.—

Filipos 2:8,9; heb. 12:2 1 Tim 2:5,6; 1 Cor 15:13-20

Ang gipasabut nga mga pananglitan nagpakita nga ang pagpangilabot sa Diyos, o sa pipila ka mga butang nga dili interbensyon, sa mga kalihokan sa katawhan, gitino sumala sa katuamanan sa iyang lain-laing mga plano ug mga katuyoan. Sa baylo, kini gidumala sa nagkalainlain nga “mga panahon ug mga higayon” diin ang pipila ka mga bahin sa iyang plano kinahanglan matuman. (2 Sam. 2:20,21; Mga Buhat 1:7) Apan sa tanan nga mga kaso, ang mga lihok sa daku nga Magbubuhay, o pagpugong sa maong mga buhat, alang lamang sa katapusang katuyoan nga pagpanalangin sa tawo.-Pin. 21:3-7; 22: 1,2

ANG PANGLANTAW SA KALIBUTAN

Sukad sa mga panahon sa Unang Iglesia, ni ang kalibutan o ang nag-angkon nga mga tawo sa Diyos ang nakasaksi sa daghan nga paagi sa pagpakita nga ang Ginoo nanginlabot sa mga kalihokan sa katawhan. Ang mga tawo nga nagpahinungod sa Diyos, pinaagi sa mata sa pagtoo, nakaila sa iyang pagpakiglambigit uban kanila sa espirituhanon, apan sila gitugotan nga mag-antus ug mamatay sama sa uban pa sa kalibutan. Sa kadaghanang bahin, ang kalibutanon nga panglantaw, lakip niadtong sinsero sa relihiyon, mao nga dili kita magpaabut nga ang Diyos magabuhay bisan unsa sa positibo nga paagi sa pagtabang sa katawhan gikan sa mga kasamok ug kagubot diin ang pagkahakog sa tawo nagbanlod niini.

Isip resulta, ang kadaghanan nagtoo nga ang kalibutan magpadayon sa pag-antus sa walay katapusan, uban sa katawhan nga maghago taman sa ilang mahimo sa pagdumala sa ilang kaugalingon. Busa, ang ilang mga paningkamot sa pagimpluwensya sa gobyerno aron maghimo ug mga maayong balaod, ug sa ubang mga paagi magpalambo sa sosyal ug moral sa katilingban. Kini ang dugay na nga giwagtang nga pagtoo sa pagbalik ni Kristo ug pagtukod sa iyang dugay ng gisaad nga gingharian. Sa laing pang pagkasulti, ang katawhan sa kalibutan, lakip na kadtong nagkalain laing mga pagtoo, sa kinatibuk-an wala magtoo nga adunay langitnong papanginlabot sa mga kaliokan sa katawhan. Ang tawo, matod pa nila, kinahanglan nga maningkamot sa pagpalambo sa iyang kaugalingon ingon man sa iyang isig katawo.

DUGAY NGA KAHILOM—APAN DILI MAGDUGAY

Kadtong wala makahibalo sa plano sa Diyos ingon nga gipadayag sa Bibliya dili mapasanginlan sa ilang kakulang sa pagtoo nga pagpanginlabot sa Diyos isip solusyon sa mga problema sa kalibutan. Sa pagkatinuod, sumala sa atong nakita, dugay na nga panahon nga nakita sa

mga tawo ang mga ebidensya sa gahum sa atong Diyos sa mga kalihokan sa mga tawo. Kini gihunahuna sa Ginoo sa diha nga, pinaagi sa Propeta Isaias, siya miingon, “Ako dugay nang naghupot sa akong kalinaw; Ako nagpabilin, ug gipugngan ang akong kaugalingon.”(Isa. 42:14) Sa samang paagi, ang salmista sa atong pangbukas nga teksto naghigot nga ang Diyos nagpakahilom, naghupot sa iyang kalinaw, sulod sa taas nga panahon.

Sa pagkatinuod, ang Diyos naghupot sa iyang kalinaw ug “nagpabilin, ug nagpugong” sulod sa dugay nga panahon gikan sa pagpanghilabot sa tawhanong mga kalihokan ngadto sa bisan asa nga makita. Apan, diha sa duha ka mga tudling sa unahan, kita gipahibalo nga ang Diyos wala magpasabot nga padayon magpugong sa walay katapusan sa pagpanginlabot sa nagapadayon nga kalaglagan tungod sa kahakog sa tawo. Sa Isaias 42:13, ang propeta nag-ingon, “Si Jehova mogula ingon sa usa ka tawong gamhanan, siya magtukaw sa pangabugho sama sa usa ka tawo sa gubat: siya mosinggit, oo, magngulob; Siya makadaug batok sa iyang mga kaaway.”

Samtang naghigot bahin sa kahilom sa Diyos, gipatin-aw usab sa salmista sa sunod nga mga bersikulo nga dili kini maghangtod, ug sa hustong panahon, mahibal-an sa katawhan nga ang Ginoo lamang ang “labing hataas sa tibuok yuta.” Ang bugtong paagi lamang diin ang maong pagsabot moabut sa tibuok yuta mao ang pinaagi sa milagroso nga pagpangilabot sa Diyos sa mga kalihokan ug mga kalihokan sa kalibutan. Daghan tingali ang mobati nga ang Diyos nibiya na sa iyang tawhanong linalang, bisan ngadto sa punto nga “nahimulag,” ug tugotan lamang ang tawo sa paglaglag sa iyang kaugalingon. Apan dili kini ang Diyos sa Biblia, ug ang pagbiya sa katawhan walay bahin sa iyang plano.

PAMAAGI SA DIYOS

Ang Dios walay kinutuban sa iyang pamaagi sa pagtuman sa iyang katuyoan alang sa katapusang panalangin sa tawo. Ang iyang pagpangilabot sa tawhanong kalihokan sa panahon ni Noe mao ang paagi sa usa ka lunop. Pinaagi sa katumanan sa propesiya sa Bibliya, kiya nagtuo nga ang pagtapos sa laing panahon kalibutan haduol na, nga pagasundan sa pagtukod sa dugay nang gisaad nga Mesiyanikong gingharian sa kalibutan. Ang pagpangilabot sa Diyos sa pagdala sa kasamtangan nga panahon sa pagtapos naggamit sa nagkalainlain nga pamaagi kay sa gigamit sa panahon sa Lunop. Ang usa niini, ingon sa gipakita sa mga taga nga bag-o lang gikutlo, mao ang pagtugot sa Diyos sa mga nasud, mga kasundalohan, ug mga ideolohiya nga maghugpong

sa ilang kaugalingon batok sa usag usa sa igo nga gidak-on nga nga diin ang katilinagbanong han-ay diin kini usa ka bahin sa kinatibuk-an, apan walay bahin sa gingharian ni Kristo, mahimong mapapas.

Ang laing propesiya mao ang diin ang karon nga social order ang simbolikanhong gihulagway sama sa “ang kalibutan” Kini mabasa: “Hulaton mo ako, nagaingon si Jehova, hangtud sa adlaw nga ako motindog alang sa tukbonon; kay ang akong hugot nga tinguha mao ang pagtigum sa mga nasud, aron pagatigumon ko ang mga gingharian, aron ibubo ko sa ibabaw nila ang akong kayugot, bisan ang tanan nakong mabangis nga kasuko; Ang tibuok yuta pagalamyon sa kalayo sa akong pangabugho, o kasibot.”-Sof. 3:8

Kini ug uban pang mga tagna nagpakita nga sa katapusan nga bahin sa “panahon sa kasamok” nga gipanagna ni Daniel, ang Diyos, sa iyang kaugalingon nga paagi, nagpadayag sa iyang kamot sa nagakahitabo, ug nianang panahona, ang mga nasud makaila sa iyang pagpangilabot. Niining katapusang hugna sa pagkalaglag sa propesiya sa simbahang yuta, o present order sa kalibutan, gipakita sa Kasulatan nga ang mga tawo sa Israel mahimong ilado.

PAPEL SA ISRAEL SA PAGPANGILABOT SA DIYOS

Ang tagna ni Ezequiel, kapitulo 38 ug 39, nagpakita nga sa panahon sa katumanan niini ang nahibalik nga mga Israelinhon mahimong maestablisar sa yuta nga gisaad kanila. Ubos sa maong mga kondisyon, ang agresibo nga mga panon gikan sa amihanan, ubos sa pagpangulo sa usa ka simbolo nga karakter nga ginganlan “Gog,” moatake kanila. Nianang panahona, kon ang kahimtang sa iyang karaan nga mga tawo daw walay paglaum, nga ang Diyos mangilabot alang kanila. Mahitungod niini atong gikutlo ang mosunod nga bahin sa tagna ni Ezekiel.

“Ug mahitabo niadtong adlaw, sa diha nga si Gog mosulong batok sa yuta sa Israel, nagaingon ang Ginoong Jehova, nga ang akong kaligutgut magautbo sa akong ilong. Kay sa akong pangabugho ug sa kalayo sa akong kaligutgut ako namulong: Sa pagkamatuod niadtong adlaw may usa ka dakung linog sa yuta sa Israel; Sa pagkaagi nga ang mga isda sa dagat, ug ang langgam sa kalangitan, ug ang mga mananap sa kapatagan, ug ang tanang mga butang nga nagakamang nga nagkamang sa yuta, ug ang tanang mga tawo nga anaa sa nawong sa yuta, mokurog sa akong presencia, ug ang mga bukid pagatumpagon, ug ang mga dapit nga bakilid pagabungkagon, ug ang tanan nga kuta mapukan ngadto sa yuta. Ug ako magpatawag sa usa ka espada batok kaniya

ngadto sa akong tanan nga kabukiran, nagaingon ang Ginoong Jehova: ang tagsatagsa ka pinuti sa tawo mahimong batok sa iyang igsoon nga lalake, Ug magapakanaug ako sa hukom batok kaniya uban ang kamatay ug uban ang dugo; ug paulanan ko siya ug ang iyang mga tinawo, ug ang daghang mgkatawohan nga ming-uban kaniya, sa ulan nga makapabaha, ug sa dagkung mga ulan-nga-yelo, kalayo, ug azufre. IUg ako magapadaku sa akong kaugalingon, ug magabalaan sa akong kaugalingon, ug ako magapaila sa akong kaugalingon sa mga mata sa daghang mga nasud; ug sila makaila nga ako mao si Jehova.”—Exequiel 38:18-23

Sumala sa gipadayag niini nga tagna, sa diha nga ang makalilisang nga panghitabo nga gihulagway mahitabo, ang tanan nga mga nasud mabuka sa ilang mga mata aron masabtan nga kini nga kapildihan sa mga kaaway sa Israel nahimo sa Diyos. Dayon mahibal-an nila nga ang Ginoo sa langit nangilabot alang sa iyang katawhan. Ang tagna naghigot sa “usa ka nag-ulan nga ulan, ug dagkong ulan nga yelo, kalayo, ug asupre,” nga gamiton sa Diyos sa pagbuntog sa mga kaaway sa Israel. Kini nga mga ekspresyon mahimong simbolo sa bisan unsa nga pwersa nga mahimo gamiton sa Ginoo niana nga panahon. Ang mga detalye sa mga panagna talagsa rang masabtan hangtud nga kini matuman. Bisan pa, ang importante nga konsiderasyon karon mao nga ang Diyos, sa hustong panahon, molihok sa tawhanong kalihokan, ug kung buhaton niya, ang tanang kanasuran makahibalo sa kahulogan sa nahitabo.

ANG GINGHARIAN GITUKOD

Ang kapildihan sa mga kaaway sa Israel magresulta sa pagtukod sa gahum sa Mesiyas nga gingharian sa tibuok kalibutan. Kini mao ang katapusan sa kinatumyan sa Panahon sa Kagubot. Gihisgutan kini ni Jesus isip usa ka panahon sa “dakung kagul-anan,” nga dako kaayo nga gawas kon kini “pamub-an, wala’y unod nga maluwas.” Bisan pa, si Jesus nagpasalig kanato nga kini nga panahon sa kagubot ug kasamok matapos alang “tungod sa mga pinili.”(Mateo 24:21,22) Ang hunahuna sa orihinal nga Grego mao nga kini nga kagul-anan hunongon “pinaagi sa mga pinili”-sa mao, pinaagi ni Jesus ug kadtong mga nakig-uban kaniya sa espirituhanon nga bahin sa gingharian, ug kinsa “magahari uban kaniya sa usa ka libo ka tuig”- Pin. 20:6

Si Propeta Isaias naghatag ug kahibulongan nga paghulagway sa pagkatukod sa Mesiyanihong gingharian. Niini nga tagna, ang kagamhanan sa gingharian gisimbolohan nga usa ka bukid nga labaw sa tanan, ug ang

nagkalainlain nga mga bukid ug mga bungtod sa yuta nagsunod niini. Ang tagna nag-ingon: “Mahitabo sa katapusang mga adlaw, nga ang bukid sa balay ni Jehova matukod sa tumoy sa kabukiran, ug igatuboy ibabaw sa mga bungtod; Ug ang tanang mga nasud magaganayan ngadto niini. Ug ang daghang mga katawohan mangadto ug manag-ingon: Umari kamo, ug manungas kita sa bukid ni Jehova, ngadto sa balay sa Diyos ni Jacob; Ug siya magatudlo kanato bahin sa iyang mga dalan, ug kita magalakaw sa iyang mga alagianan: kay gikan sa Sion mogula ang kasugoan, ug ang pulong ni Jehova gikan sa Jerusalem. Ug siya magahukom sa taliwala sa mga nasud, ug magapahimangno sa daghang mga katawohan; ug ang ilang mga espada, ilang himoon nga mga punta sa daro, ug ang ilang mga bangkaw himoon nga mga galab; usa ka nasud dili mobakyaw sa espada batok sa usa nasud, ni makakat-on pa sila sa gubat.-- Isa. 2:2-4; Mic. 4:1-3

Ang “bukid” sa Ginoo, o gingharian, mamahimong usa ka nagamandong balay, nga gilangkuban sa mga anak sa Diyos. Kini naglakip ni Jesus ug niadtong kinsa nag-antus ug namatay uban kaniya aron sila unta mabuhi ug maghari uban kaniya. (II Timoteo 2:11,12) Kining nagmando nga balay sa mga anak magatutok ug magadumala sa tanan nga mga kalihokan sa mga tawo, ingon nga gipaila nga kini gitukod sa “tumoy sa kabukiran,” ug “gibayaw ibabaw sa mga kabungturan.” Pinaagi sa langitnong pagpangilabot sa Diyos kining bag-ong gobyerno lig-ong matukod aron maghari sa katawhan sa kalibutan, ug sila boluntaryo nga “modagayday ngadto niini.”

Ang mga katawhan sa tanang kanasuran, nianang panahona, makakat-on sa kakawangan sa ilang kaugalingong paningkamot sa pagpatunhay sa kalinaw ug seguridad. Mahibal-an nila nga ang kalibutan dili magpadayon hangtod sa walay hunong nga hulga sa gubat, rebolusyon, ug mga hinagiban. Mahibal-an nila nga ang dili maayo nga kalinaw, nga gipahinabo pinaagi sa pagpangilabot sa tawo ug sa iyang mga armas, dili gayud usa ka maayo nga kalinaw. Sila “magmalipayon ug magmaya” alang niining bag-ong gobyerno, ang gingharian ni Kristo, sa paggamit sa awtoridad ibabaw kanila. Mao kini, nga wala nila mahibal-i nga gipaabot sa libolibong katuigan.-Isa. 25:9

Ang nahisgotan nga tagna nga gikutlo gikan sa Isaias 2:2-4 nag-ingon nga ang mga tawo magtinguha nga matudloan sa “Diyos ni Jacob,” ug sa pagtuon sa iyang mga pamaagi. Kini tungod kay sila mahibalo nga ang ilang kaugalingong mga plano ug mga pamaagi napakyas. Sa pagtan-aw

sa dagkong mga resulta sa pagpangilabot sa Diyos, gusto nila nga matunan ang iyang mga pagtulun-an, ug maglakaw sa iyang mga dalan. Ang mga pamaagi sa Ginoo dayon mahimo nga yano, ug libre nga magamit sa tanan. Ang Iyang balaod mogula “gikan sa Sion,””ug ang iyang pulong “gikan sa Jerusalem.” - Isa. 2:3

“MGA ESPADA NGADTO SA PUNTA SA DARO”

Sa diha nga ang mga tawo makaila sa awtoridad sa gingharian sa Mesiyas ibabaw kanila, ug nagtinguha sa paglakaw sa iyang mga dalan, sila “magasalsal sa ilang mga espada nga mga punta sa daro, ug ang ilang mga bangkaw nga mga galab.” Dili sila “makakat-on pa sa gubat.” (bersikulo 4) Kini nagpasabot nga ang pagpangilabot sa Diyos dinhi sa yuta magresulta sa pagtapos sa gubat ug sa pag-andam alang sa gubat, nga gisimbolo sa pag-usab sa mga espada ug mga bangkaw ngadto sa mga galamiton sa uma.

Daw unsa ka talagsaon nga kining simbolo sa tagna ni Isaias giisip sa mga tawo ug mga lider sa tanang kanasuran sulod sa halos kan-uman ka tuig. Sa 1959, usa ka bronse nga estatuwa nga gikulit sa usa ka inilang artist ug sculptor gikan sa Ukraine ang gidonar sa Unyon Sobyet ngadto sa United Nations, diin kini gibutang sa usa ka hardin nga talan-awon. Ang eskultura gitawag ug Himoon Nato Nga Mabuntog and Espadto ngadto sa Punta sa Daro. Gihulagway kini sa dagway sa usa ka tawo nga nagduslak sa usa ka espada ngadto sa porma sa pagputol sa usa ka daro, nga nagrepresentar sa tinguha nga tapuson ang tanang mga gubat ug kinabig ang mga hinagiban sa kamatayon ug kalaglagaan ngadto sa malinawon ug mabungahon nga mga kahimanan alang sa kaayohan sa katawhan.

Magpaabut kita sa panahon, nga haduol na, sa dihang ang Diyos, pinaagi sa iyang Anak nga si Kristo Jesus ug ang iyang mga sumusunod nga matitud-anon sa lakang, mangilabot sa mga kalihokan sa tawo “sa makausa alang sa tanan” nga panahon, sa pagpatungha sa usa ka “gingharian nga dili mauyog.” Busa, “magbaton kita ug pasalamat-nga pinaagi niini mahimo kita nga nagahatag sa diosnong pag-alagad nga makapahimuot kaayo sa Diyos, uban ang pagtahud ug kataha.” (Heb 12: 26-28) Ang pagpangilabot sa Diyos magdala sa walay katapusan nga kasulbaran sa problema satawo nga kahakog, kay ang mga tawo usab mabag-o diha sa ilang mga kasingkasing, ug magakalipay sa mga dalan sa Ginoo, ang mga paagi sa gugma. ■

Senemanang Pagtolun-an sa Bibliya

Leksyon Para sa Hunyo 4, 2017

Deborah ug Barak

***Yabeng Bersikulo:
“Ug siya miingon:
Ako sa pagkatinuod
mouban kanimo, bisan
pa nga ang panaw nga
imong pagahimoon
dili alang sa imong
kadunganan; kay si
Jehova magabaligya
kang Sisara ngadto
sa kamot sa usa ka
babaye. Ug si Debora
mitindog, ug mikuyog
kang Barac ngadto sa
Cades.”***

—Maghuhukom 4:9

Piniling Kasulatan:

Maghuhukom 4:1-24

Human gitagamtam ang kawaloan ka tuig nga yugto sa kalinaw ug panalangin tungod sa mga paningkamot ni Ehud, ang Israel nagduhaduha ug mibalik sa pagsimba sa mga diosdios. Ang paglutos sa mga Canaanhon sa mga kamot ni Haring Jabin ug sa iyang kapitan nga si Sisera miabut sa Israel tungod sa ilang pagkadili matinumanon. Apan sa pagtugyan sa Diyos, usa ka diosnon nga babaye ang gipataas ngadto sa posisyon nga pagpangulo. Siya si Debora, usa ka propeta ug maghuhukom sa Israel.

Ang sugyot ni Debora gipangayo samtang siya naglingkod “sa ilalum sa kahoy nga palma ... didto sa kabungtoran sa Efraim: ug ang mga anak sa Israel miduol kaniya alang sa paghukom.” (Hukom 4:5) Siya usa ka babaye nga may talagsaon nga kaalam, kaligdong, ug kaisug. Human makita ang makaluluoy nga kahimtang sa Israel ubos sa pagdaugdaug sa mga Canaanhon, gipangita ni Deborah ang

manggugubat nga si Barak. Ug siya miingon kaniya: Wala ba si Jehova, ang Diyos sa Israel, magsugo sa pag-ingon: Lakaw ug moadto sa bukid sa Tabor, ug pagdala uban kanimo napulo ka libo ka tawo sa mga anak ni Nephtali ug sa mga anak ni Zabulon? Ug ako moduol kanimo ... Si Sisera, ang kapitan sa kasundalohan ni Jabin, uban sa iyang mga karwahe ug sa iyang panon sa katawhan; Ug itugyan ko siya sa imong kamot.”-bersikulo 6,7

Si Barak nakadungog na niining mensahe kaniadto, apan napakyas sa pagbuhat sa bisan unsang butang mahitungod niini. Karon, sa pagdasig ni Debora, kini ang panahon sa paglihok. Si Barak nagduha-duha pa gihapon, bisan pa nga ang Pulong sa Ginoo igo na unta aron sa pagpadasig

sa iyang pagtoo ug pagdasig sa iyang pagpangulo. Miingon siya kang Debora, “Kon ikaw mouban kanako, ako moadto: apan kung dili ka makauban kanako, dili ako moadto.” (Bersikulo 8) Ang pagduhaduha ni Barak nagpakita sa usa ka kahuyang sa iyang pagtoo. Isip resulta, sa hagit nga giatubang kaniya, nag-antus siya sa pagkawala sa hingpit nga himaya sa kadaugan, ug ang panalangin ug kadungganan nga gitinguha sa Diyos nga ihatag kaniya. Gipahayag ni Deborah, sumala sa gipahayag sa atong yabeng bersikulo, nga siya mouban kang Barak, apan ang resulta nga kadaugan ug kadungganan dili hingpit nga maiya.

Ang gubat batok kang Sisera, ang iyang kasundalohan ug siyam ka gatos ka karwahe hingpit nga naparot. Gitugyan sila sa Diyos ngadto sa kamot ni Barak sumala sa iyang gisaad. Gibiyaan ni Sisera ang iyang karwahe ug misulay sa pag-ikyas. Gihikay sa Ginoo ang laing maisugon nga babaye sa Israel nga naghulat kaniya. Si Jael, ang asawa ni Heber, nga midapit kang Sisera, karon usa ka kagiw, aron magpasilong sa iyang tolda. Gihatagan niya siya ug gatas nga ilimnon, mga pangkatulog, ug gitabonan siya.-bersikulo 13-19

Gikapoy nga gikan sa panggubatan, si Sisera nahikatulog. Dali nga gikuha ni Jael ang usa ka estaka sa tolda sa usa ka kamot ug usa ka martilyo sa pikas kamot. Misulod siya sa tolda diin ang kaaway ug manlulupig sa Israel natulog, ug gibuno ang estaka sa iyang ulo ug sa yuta. (Bersikulo 21,22) Ang kadaugan sa Israel nahuman na, ug sama sa gipanagna ni Debora, si Sisera napukan sa “kamot sa usa ka babaye.”

Gitudloan kita ni Deborah ug Barak og talagsaong mga leksyon gikan sa duha ka nagkalainlain nga mga panglantaw. Kung ang Dios nagsugo kanato, kinahanglan nga kita dali nga mosunod niini. Si Deborah matitudanon ug lig-on nga nakahukom sa pagbuhat sa kabubut-on sa Diyos. Nakadawat siya ug usa ka dakong panalangin, ingon nga panig-ingnan sa pagtuo sa Pulong sa Diyos. Ang kasinatian ni Barak nagatudlo kanato nga ang Diyos maghatag kanato sa kadaugan, bisan kon kita huyang sa pagtuo. ■

Senemanang Pagtolun-an sa Bibliya

Leksyon Para Hunyo 11, 2017

Tawag ni Gideon

Yabeng Bersikulo: Ang atong Yabeng Bersikulo nagpaila kanato “Ug ang manolonda ni Jehova nagpakita kaniya, ug miingon kaniya: Si Jehova nagauban kanimo, ikaw makusganong tawo sa kaisug.”

—Maghuhukom 6:12

Piniling Kasultan:

Maghuhukom 6:11-24

Ang ilang pagkadili matinumon moresulta sa mga tunglo. (Deuteronomio 28) Kini nga mga tunglo maglakip sa pagdaugdaug sa ilang mga kaaway. Karon, sa hilabihang kakabus, ang Israel mituaw ngadto sa Ginoo alang sa kaluwasan gikan sa Midian.—Maghuhukom 6: 6

Ang anghel sa Diyos mitimbaya kang Gideon, nagpasalig kaniya nga ang Ginoo nag-uban kaniya. Ang tubag ni Gideon, bisan pa, nagpakita sa lain nga kahimtang sa hunahuna: “Oh Ginoo, kon ang Ginoo magauban kanamo, ngano nga kining tanan nahitabo kanamo? Ug hain na man ang tanan niyang mga katingalahang buhat nga gisugilon kanamo sa among mga amahan, nga nagaingon: Wala ba si Jehova magkuha kanamo gikan sa Egipto? Apan karon si Jehova mibiya kanamo, ug gitugyan kami ngadto sa mga kamot sa mga Madianhon.”- bersikulo 13

Si Gideon bisan paman sa iyang pagduhaduha wala gibadlong sa Ginoo apan hinoon gidasig. “Ug si Jehova mitan-aw kaniya, ug miingon: Lumakaw ka pinaagi niining imong kusog ug luwasa ang Israel gikan sa kamot sa Madian: Wala ba ako magsugo kanimo? (bersikulo 14)

Ingon nga mga Kristohanon, kanunay natong nakita nga kini mao ang mahigugmaon nga paagi sa pagpakiglalot kanato sa Diyos. Bisan kita makadahom og pagbadlong sa mga gutlo sa pagduhaduha o kahuyang, ang mahigugmaon nga gugma sa atong Langitnong Amahan kanunay naghatag ug pag-awhag.

Ang mga pulong sa Ginoo, “Lakaw niining imong kusog,” mahimong gihunahuna nga nagtumong sa kusog ni Gideon isip usa ka gamhanan ug maisug nga manggugubat. Hinoon, kini malagmit nga nagpasabot sa kasigurohan nga mensahe sa paglaum alang sa pagluwas sa Israel. Gidawat ni Gideon ang kalig-on gikan sa panumpa sa panalangin ug kadaugan sa Diyos batok sa mga Midianhon. Bisan pa niana, lain nga babag sa hingpit nga pagtoo ni Gideon sa pagtawag sa Dios ang moabot. Gipahayag niya kini nga kabalaka: “Oh Ginoo, unsaon ko pagluwas ang Israel? Ania karon, ang akong panimalay maoy labing kabus sa Manases, ug ako mao ang labing diyutay sa balay sa akong amahan.”- bersikulo 15

Usahay kita adunay susama nga mga pagbati, uban ang mga pagduhaduha mahitungod sa atong abilidad sa pagbuhat sa buluhaton sa Ginoo. Ang Kasulatan naghatag kanato og kalig-on aron mabuntog ang mga pagduha-duha. “Nakita ninyo ang pagtawag kaninyo, mga igsoon, nga ang gidaghanon sa mga tawong walay kabuot, ingon sa dili-diosnon, dili daghan ang mga gamhanan, dili daghan ang mga dungganan, ang mga gitawag sa kahibalo: apan gipili sa Diyos ang ginapakaboang sa kalibutan aron sa pagpakaulaw sa mga makinaadmanon. Ug gipili sa Diyos ang mga mahuyang nga butang sa kalibutan aron sa paglibug sa mga butang nga gamhanan; Ug ang mga butang nga ubos sa kalibutan ug ang mga butang nga tinamay maoy gipili sa Diyos; oo, ug ang mga butang nga wala magalungtad aron sa pagwagtang sa mga butang nga nagalungtad.... Sumala sa nahisulat, Siya nga magapasigarbo, pasigarboha niya ang Ginoo.”- I Cor. 1:26-28,31

Si Gideon nag-andam sa pagkaon alang sa mensahero sa Diyos, tingali nagtuo nga kon ang manolonda mokaon niini, iyang mapamatud-an nga ang tanan dili lang usa ka gihunahuna nga panan-awon. Ang pagkaon wala lamang gikaon, apan bug-os nga naut-ot sa kalayo. (Maghuhukom 6:19-22) Ang ebidensiya dili mapugngan. Karon nahibaluan na ni Gideon ang kamatooran nga ang usa ka anghel sa Diyos nakigstorya gayud sa iya. Tinuod gayud nga siya gitawag sa pag-alagad sa Ginoo. Sa samang paagi, ug pinaagi sa grasya sa Diyos, magpalig-on kita sa pagdawat sa dakong kamatuoran sa atong pagtawag alang sa pag-alagad kaniya. ■

Senemanang Pagtolun-an sa Bibliya

Leksyon Para sa Hunyo 18, 2017

Jepte Mitubag sa Tawag sa Diyos

Yabeng Bersikulo: Ang mga Gasa ug mga pagtawag sa Diyos maoy
Ug si Jephthe miingon sa mga anciano sa Galaad: Kong kamo magadala kanako pag-usab sa akong balay aron sa pag-away batok sa mga anak sa Ammon, ug si Jehova magatugyan kanila sa atubangan ko: Mahimo ba ako nga inyongpangulo?” — Maghuhukom 11:9
Piniling Kasulatan:
Maghuhukom: 11:4-33

usa ka tinubdan sa nindot nga mga leksyon. Ang atong yabeng bersikulo nagakita sa mga tigulang sa Gilead nga nangayo kang Jepte nga mobalik isip ilang komandante. Kaniadto, nahimulag siya sa iyang mga kaigsoonan. Karon si Jephthe ang Galaadnon maoy usa ka gamhanang tawo sa kaisug, ug anak sa usa ka bigaon: ug si Galaad nanganak kang Jephthe. Ug ang asawa ni Galaad nanganak pa ug mga lalake; Ug ang mga anak nga lalaki sa iyang asawa nagdako, ug ilang gihinginlan si Jepte, nga miingon kaniya, “Dili ka makapanunod sa balay sa among amahan; Kay ikaw anak sa usa ka estranyong babaye.” (Maghuhukom 11:1,2)

Imbes nga maghambin sa kasuko o dautan nga pagbati o magpaubos sa kinaiya Jepte, kini nga kasinatian nakapahimo kaniya nga halangdaon.

Ang mga Gileadnon nailalom sa paglutos sa mga Ammonhanon, kinsa wala sila makahimo sa pagbatok. Ang ilang bugtong paglaum mao ang pagtan-aw sa ilang nahimulag nga igsoong lalaki, si Jepte, tungod kay usa siya ka batid nga manggugubat. “Ug sila ming-ingon kang Jepte: Umari ka ug ikaw mapangulo namo aron kami makigaway sa mga anak sa Ammon. (bersikulo 6) Ang iyang tubag nagpalibog. “Ug si Jephthe miingon sa mga anciano sa Galaad: Wala ba kamo maligutgut kanako, ug maghingilin kanako gikan sa balay sa akong amahan? Ug ngano nga kamo mianhi kanako karon sa diha nga kamo anaa sa kalisud?” (Bersikulo 7) Wala siya mosurok sa kasuko o maghagit kanila, apan ang iyang mga pulong makapahinuklog sa kasingkasing. Mahimo natong tumanon ang talagsaong panudlo gikan niini nga panig-ingnan.

Kinahanglan dili kita maghambin ug mga dautang pagbati ngadto sa mga nakasala kanato, apan magmaandam sa pagpasaylo ug pagtabang. Si Jesus nagsulti kanato, “Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, panalanginan ninyo ang nanagpanghimaraut kaninyo, buhata ninyo ang maayo sa mga nagadumot kaninyo, ug pag-ampo kamo alang sa nagalutos kaninyo, ug pagalutoson kamo; Aron mahimo kamong mga anak sa inyong Amahan nga atua sa langit: ... kung nahigugma kamo sa nahigugma kaninyo, unsang balus ang anaa kaninyo?”- Mat. 5:44-46

Kon si Jephtha adunay salawayon nga kinaiya, sa pagkatinuod ang iyang mga igsoon dili unta mohangyo kaniya nga mahimo nga ilang pangulo. Siya adunay maayong kinaiya ug madasigon nga pagtoo. Gisulat kini mahitungod kaniya sa galeriya sa matinud-anon, “Unsa pa ang akong isulti? Kay pagakulangon ako sa panahon sa paghisgot mahitungod kang Gideon, kang Barak, kang Samson, kang Jepte; ... Nga pinaagi sa pagtoo milupig sa mga gingharian, nagbuhat sa pagkamatarung, nakabaton sa mga saad, ... gikan sa kahuyang nahimong kusgan, nagmaisugon sa pagpakig-away, nagpalayas sa mga kasundalohan sa mga langyaw.”- Heb.11:32-34

Ang kinaiya ni Jepte dugang pa nga gipadayag sa iyang maalamong pagsulay sa usa ka diplomatikong solusyon sa panagbangi uban sa Ammon. Siya nangamuyo ngadto sa hari nga mahimong makatarunganon, nga nagaingon, “Unsay imong labut kanako, nga ikaw mianhi kanako batok sa pagpakig-away sa akong yuta?” (Maghuhukom 11:12) Unya gisaysay ni Jepte ang kasaysayan sa pagpasa sa Israel ngadto sa gisaad nga yuta, nga gimando sa Diyos. (Bersikulo 14-23) Sa pagtapos, gisultihan ni Jepte ang hari nga tugotan si Kemos, ang dios sa mga Amonita nga ihatag kanila ang yuta nga buot niya nga maangkon, ug ihatag sa Ginoo sa Israel ang yuta nga iyang gitinguha nga panag-iyahon. Apan, sayop nga makiggubat sa Israel. (Bersikulo 24,27) Ang hari sa Ammon wala mamati sa mga pulong ni Jepte. Ang gubat misunod ug ang Diyos mihatag sa kadaugan ngadto kang Jepte kinsa kanhi gipakaulawan. (Bersikulo 28-33) Mahimo usab nato ang kadaugan, bisan pa sa pagpakaulaw, pinaagi sa pagbarug nga lig-on sa pagtoo. ■

Tawag ni Samson

Yabeng Bersikulo: *Alang sa mga magtiayon nga walay anak, “Kay, ania karon, ikaw ang balita nga sila makaanak ug lalaki manamkon. ug manganak maoy hinungdan sa labing dakong kalipay. ug usa ka anak nga Hunahunaa ang dugang nga kahinam sa lalake; ug walay navaja pagkadungog nga ang maong anak mahimo nga modapat sa iyang nga usa ka manluluwas sa imong nasud. Mao kana ang kalipay nga gipahayag sa atong ulo; kay ang bata usa ka yabeng bersikulo, nga ang anak ni Manoa Nazareo ngadto sa Dios ug iyang asawa magtubo aron pagtabang sa gikan sa tiyan: ug siya ang pagluwas sa pagpanglupig sa Israel gikan sa kamot sa mga Filistehanon.”*

—*Maghuhukom 13:5*

Piniling Kasulatan: Ang kanunay nga pagtalikod sa Israel nakaaghat sa laing panahon sa pagpanglupig. “Ug ang mga anak sa Israel nanagbuhat pag-usab niadtong dautan diha sa panglantaw ni Jehova; Ug gitugyan sila sa Ginoo ngadto sa kamot sa mga Filistehanon sulod sa kap-atan ka tuig.” (Maghuhukom 13:1) Busa, gikinahanglan ang usa ka matarung nga maghuhukom sa Israel aron sa pagluwas kanila.

Ang manolonda sa Diyos miduaw sa asawa ni Manoa, ug human niya sultuhi siya nga sa dili madugay manganak siya og usa ka anak nga lalaki, gisugo siya sa husto nga pag-atiman sa bata. “Busa karon, magmatngon ka, ako nagahangyo kanimo, ug ayaw pag-inum sa vino ni maisug nga ilimnon, ug ayaw pagkaon sa mahugaw nga butang; kay, ania karon, ikaw manamkon. Ug manganak ug usa ka lalake. Ang manolonda nga nagsulti nga ang iyang anak nga lalaki mahimong usa ka Nazareto, labi na gipahinungod ngadto sa Diyos gikan sa pagkatawo.

Ang balita nga mahimo na siyang manganak nakapahinam kaniya, ug midagan siya aron sultihan si Manoa. Sa pagkadungog niini, siya mihangyo sa Ginoo, nangayo nga siya usab makigkita sa mensahero. Ang pag-ampo ni Manoa sa wala madugay gitubag. Ang anghel mibalik ug mikompirma sa tanan nga gitaho sa iyang asawa. Sa sinugdan, hinoon, si Manoa wala makasabut nga siya nakigsulti sa mensahero sa Diyos. Gihangyo niya siya nga magpabilin samtang nag-andam siya ug sakripisyo aron sa pagsaulog sa malipayong okasyon.-bersikulo 6-19

Samtang ang sakripisyo gihimo, ang mga kalayo misaka ngadto sa kalangitan. Si Manoa ug ang iyang asawa nahingangha nga nakakita sa ilang bisita nga nagdilaab sa kalayo ug mibarug usab sa kalangitan. (Bersikulo 20,21) Sa pagkaamgo nga sa pagkatinuod sila nakakita sa usa ka manolonda nga gipadala direkta gikan sa Diyos, si Manoah naghunahuna nga sila mamatay ingon nga resulta. “Apan ang iyang asawa miingon kaniya: Kung si Jehova nahimuot pa sa pagpatay kanato, dili siya unta modawat sa usa ka halad-nga-sinunog ug usa ka halad-nga-kalan-on sa atong kamot, ni magpakita siya kanato niining tanan nga mga butang, ni may pagabuhaton karon; ni nagsulti kanato sa mga butang sama niini.”- bersikulo 22,23

Ang panumpa sa Nazaret gilatud sa Numeros 6:1-21. Kini nagpaila sa usa ka panagbulag ngadto sa buhat sa Diyos, nga molungtud alang sa usa ka piho nga gitas-on sa panahon. Si Samson gitawag nga usa ka Nazareo sa tibook kinabuhi-gikan sa wala pa matawo hangtud sa iyang kamatayon. Bisan ug gigahin alang sa kinabuhi aron buhaton ang buhat sa Diyos sa pagluwas alang sa Israel, si Samson usab adunay mga nahimo nga sayup, nga gidetalye sa Maghuhukom kapitulo 14-16. Bisan pa niana, ang mga sayup sa kinaiya ni Samson nahatagan ug gibug-aton sa iyang lig-on nga pagtoo. Bisan pa sa iyang tawhanong mga kahuyang, gigamit siya sa Diyos diha sa balaang pag-alagad. Mapasalamaton kita nga ang Bibliya naghatag sa matinooron nga paghulagway kang Samson. Pinaagi niini kita makasiguro nga, bisan pa sa atong mga sayup, ang grasya sa Diyos makapahimo kanato sa pagpuyo nga usa ka kinabuhi nga gibulag ngadto kaniya-kay dinhi kita gitawag. Miuyon kita uban ni Pablo, kinsa nagpasalamat sa Diyos nga bisan tuod nag-alagad siya sa balaod sa sala uban sa unod, “Sa hunahuna ako ... nag-alagad sa balaod sa Diyos.” - Roma. 7:25 ■